

 AKRA Akra Kùltür Sanat ve Edebiyat Dergisi (AKRA)	Akra Journal of Culture Art and Literature (AKRAJOURNAL)	
Yıl 14, Year 14, Cilt 14, Volume 14, Sayı 38, Issue 38, Ocak 2026, January 2026 e issn: 2687-6361		
Özgünlük kontrolü		Authenticity process
DOI: 10.31126/akrajournal.1807221		
Makale türü: Araştırma makalesi		Article type: Research article
Geliş tarihi	10.10.2025	Submitted date
Kabul tarihi	20.01.2026	Accepted date
Elektronik yayın tarihi	25.03.2026	Online publishing date
Atıf Bilgisi / Reference Information <i>Mert Başbayrak / Rezan Karakaş (2026). Dilge Güney'in "Piyon" Eserinde Göçmenlik ve Bovarizm. Akra Kùltür Sanat ve Edebiyat Dergisi AKRA / Akra Journal of Culture Art and Literature, AKRAJOURNAL / 2026 / C.14 / S. 38 / s. 395-418</i>		

DİLGE GÜNEY'İN "PİYON" ESERİNDE GÖÇMENLİK VE BOVARİZM

Mert BAŞBAYRAK* / Prof. Dr. Rezan KARAKAŞ**

Öz: Göç, daha iyi yaşam koşullarına ulaşmak için yapılan bir eylemdir. Bovarizm ise kişinin gerçek ve hayali yaşamı arasındaki farktan doğan bir doyumsuzluk duygusunun ifadesidir. Bu araştırmada, Dilge Güney'in "Piyon" adlı eseri göçmenlik ve Bovarizm bağlamında ele alınmıştır. Araştırmanın amacına uygun olarak doküman incelemesi yapılmıştır. Elde edilen veriler, betimsel analize tâbi tutulmuş ve doğrudan alıntılarla metne aktarılmıştır. Ana karakter Yasemin; göçmenlik ve bunun getirdiği bazı olumsuzluklar olan aidiyet problemleri, kimlik sorunları ve ayrımcılık üzerinden ele alınmıştır. Araştırmada Yasemin ve Kardaar karakteri üzerinden de Bovarizm işlenmiş, kişinin var olan yaşamını yetersiz görerek farklı bir hayat arayışına yönelmesi ve bu bağlamda kimlik ve değer kaybı yaşaması analiz edilmiştir. Kardaar'ın hayal ettiği yaşama ulaşmak için ortaya koyduğu Bovarist yaklaşım hem kendi hayatı hem de Yasemin için trajik sonuçlar doğurmuştur. Yani Bovarizm göçmenliği doğurmuş

*Siirt Üniversitesi / ORCID ID: 0000-0003-2051-0633

**Siirt Üniversitesi / ORCID ID: 0000-0001-9138-3825

ve bu durum ana karakter Yasemin'in benliğinde silinmesi güç izler bırakmıştır. Yasemin, cesaretli duruşu ve yaptığı mücadelelerle hayatını düzene sokma aşamasına gelmiştir. Sonuç itibarıyla "Piyon" kitabı, göçmenliği yalnızca sosyal veya politik bir mesele olarak değil aynı zamanda kimlik ve aidiyet arayışlarıyla iç içe geçmiş bir sorun olarak ele almıştır. Bovarizm ise bu arayışların psikolojik yansıması olarak eserde konumlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dilge Güney, Piyon, Göç, Göçmenlik, Bovarizm.

IMMIGRATION AND BOVARISM IN DILGE GÜNEY'S "PIYON"

Abstract: Migration is an act undertaken to achieve better living conditions. Bovarism, on the other hand, expresses a feeling of dissatisfaction arising from the gap between one's real and imagined life. This research examines Dilge Güney's novel "Piyon" in the context of immigration and Bovarism. Documentary analysis was conducted in accordance with the research purpose. The data obtained was subjected to descriptive analysis and incorporated into the text using direct quotes. The main character, Yasemin, is examined through the lens of immigration and its attendant negative consequences: belonging problems, identity issues, and discrimination. The research also explores Bovarism through the characters of Yasemin and Kardaar, analyzing the phenomenon of a person finding their current life inadequate and seeking a different one, resulting in a loss of identity and values. Kardaar's Bovarist approach to achieving his dream life had tragic consequences for both his own life and Yasemin's. In other words, Bovarism gave rise to immigration, leaving a lasting mark on the main character, Yasemin, that is hard to erase. Yasemin, through her courageous stance and ongoing struggles, has come to the point of putting her life in order. Ultimately, "Piyon" addresses immigration not only as a social or political issue, but also as a problem intertwined with the search for identity and belonging. Bovarism is positioned in the work as a psychological reflection of these searches.

Keywords: Dilge Güney, Piyon, Migration, Immigration, Bovarism.

Giriş

Göç kavramı, insanlık tarihiyle birlikte varlık gösteren ve kolektif hafızada kalıcı yer edinen toplumsal bir olgudur. Bu kavram, tarihsel süreçte medeniyetlerin oluşumunda ve küresel ölçekteki sosyo-kültürel döngüsellikte, en belirleyici insan hareketliliklerinden biri olarak değerlendirilmektedir (Yurdakul, 2020). Göç; bir birey, grup, aile veya milletin savaş, doğal afetler, dini, siyasi, sosyal veya ekonomik kaygılar ve eğitim ihtiyacı gibi nedenlerle bir

yerden başka bir yere gönüllü/zorunlu olarak süreli veya süresiz olarak taşınmasıdır. Geçmişten günümüzü bir ülkenin karşılaştığı iç veya dış savaşların ciddi oranda kitlesel göçlere sebep olduğu bilinmektedir. Yakın zamanlarda tanık olduğumuz Suriye'den veya Ukrayna'dan yapılan göçler, bu bağlamda değerlendirilebilir. Daha iyi bir yaşam arzusuyla gerçekleştirilen göçlerin doğudan batıya, özellikle de az gelişmiş ülkelerden gelişmiş ülkelere doğru gerçekleştiği söylenebilir. Yani insanlar daha rahat yaşam koşulları bulma, eğitim ve iş olanaklarına ulaşma yahut doğal afet, savaş ve ekonomi gibi sebeplerden dolayı göç etmek durumunda kalabilirler. Kısacası göç hem ihtiyaçlardan hem de daha iyi bir hayata ulaşma isteğinden kaynaklanır. Göçmen ise "kendi ülkesinden ayrılarak yerleşmek için başka ülkeye giden (kimse, aile veya topluluk), muhacir" olarak tanımlanır (TDK, 2019, s. 955). Göçmenlik de söz konusu kavramın soyut durumunu ifade eder.

Göç ve göçmenlik kültürün önemli unsurları olarak kabul edilir. Türk kültüründe bir dolu yaşanmışlığın ve kazanımın göç eksenine dayandığı görülür. Kültür hayatında bu kadar belirleyici olan göçün doğal olarak edebiyata da önemli ölçüde yansması bulunmaktadır. Göç ve göçmenlik kavramları destan döneminden başlayarak Türk edebiyatına dâhil olmuştur (Turan, 2012). İlhamını tarihten alan birçok edebî eserde göç mevzusuna odaklanıldığı görülür. Uygurların Göç destanında kutsal bir dağın Çinlilere verilmesi sonucu oluşan kıtlıktan dolayı bir milletin göç ettiği dramatik bir şekilde anlatılır. Halk hikâyelerinde, masallarda veya türkülerde işlenen ayrılık motifinin bir kısmında göç izlerine rastlanır. Örneğin Cumhuriyet tarihinde gerçekleşen Türkiye-Yunanistan nüfus mübadelesi sürecinde halkın yaşadığı sıkıntılar birçok türküde işlenmiştir.

Çağdaş Türk edebiyatında Sevinç Çokum'un *Bizim Diyar*, Necati Cumalı'nın *Viran Dağlar*, Emine Işınsoy'un *Azap Toprakları*, *Çiçekler Büyür* adlı eserlerinde göç teması ele alınmıştır (Akgün, 2015). Dünya edebiyatında da özellikle yaşanan büyük savaşların sosyolojik sonucu olarak göç ve göçmenlik içeren edebiyat gelişim göstermiştir. Joseph Roth'un *Eyüp* ve Vladimir Nabokov'un *Yetenek* romanlarında yazarların kendileri de göçmen olmakla

birlikte göçmenlik duygusu işlenmiştir (Yurdakul ve Dönmez, 2020). Jamal Mahjoub'un *Cinlerle Yolculuk* ve Mohsin Hamid'in *Gönülsüz Köktendinci* eserlerinde ise Batılı ülkelere göç etmiş Müslümanlar ele alınmıştır (Cihangir, 2020).

Göç ve göçmenlik, Türk ve dünya edebiyatının her alanında olduğu gibi çocuk edebiyatını da önemli ölçüde etkilemiştir. Frank Cottrell Boyce'nin *Benim Adım Hiç Kimse*, Judith Kerr'in *Hitler Oyunağımı Çaldı*, Güzin Öztürk'ün *Kuş Olsam Evime Uçsam*, Muhammet Rıza Serşar'ın *Küçük Göçmen* eserleri göçmenliği konu edinen önemli çocuk edebiyatı kitapları olarak kabul edilebilir (Çelik ve Göre, 2021; Uysal ve Şen, 2021). Temur ve Ertem (2019) ise bu alanı detaylıca araştırmış, göç ve göçmenliği konu edinen 23 çocuk edebiyatı eserini inceleyerek önemli bir çalışma ortaya koymuştur. İncelenen kitapların çoğunda göçmenlerin kötü bir ortamda yaşadığı aktarılmıştır. Ayrıca Almanya'ya göç veya Suriye'den göç konuları ön planda olmuştur.

Göç olgusu, bireylerin mevcut yaşam koşullarından tatmin olmamaları ve daha iyi bir gelecek arayışıyla yer değiştirmeleri bakımından, edebiyat akımlarından "Bovarizm" ile benzerlik göstermektedir. Bovarizm, bireyin gerçek yaşamı ile hayalini kurduğu ideal yaşam arasındaki gerilimden doğan bir yabancılaşma hâlini anlatır. Bu açıdan bakıldığında göçmenlik, yalnızca ekonomik veya siyasal gerekçelerle değil, bireylerin kendilerini gerçekleştirme, idealize ettikleri yaşam biçimine ulaşma ve hayali benliklerini somutlaştırma çabalarıyla da ilişkilidir. Dolayısıyla göç, bireysel ve toplumsal düzeyde bir mekânsal hareketlilik olmasının yanı sıra, insanın kendi içsel tatminsizliğinin ve alternatif bir yaşam arzusu doğrultusunda yönelimlerinin dışavurumu olarak okunabilir.

Bovarizm

Bovarizm (Bovarysme), Gustave Flaubert'in 1857 tarihli *Madame Bovary* romanının etkisiyle hem yerli hem de yabancı romancılığa yön veren bir akım olarak tarif edilir. Ünlü Fransız düşünür Jules de Gaultier, edebiyat tarihinin en tanınan roman kahramanlarından birinin adını genelleştirerek bu terimi ortaya atmıştır. Bovarizm'de bir türlü elde edilemeyen bir mutluluk arayışı söz konusudur. Bovarizm, romancılık geleneği içinde yaşadığı hayatı

beğenmeyen ve alternatif yaşam arayışlarına girip en sonunda kendine zarar veren nevrotik bir durumu açıklar. Yani bireyin sahip olduğu imkânlar ile ölçsüz istekleri arasındaki uçurumun oluşturduğu duygusal hâli anlatır. Bovarizm'de mutluluğu aramak fakat buna rağmen bir türlü mutluluğa ulaşamamak gibi paradoksal bir durum vardır (Gögercin, 2007; Oğuz, 2009; Korkmaz, 2011).

Bovarizm terimi, "yaşadığı dünyanın gerçekleriyle uyummayarak başka bir dünya isteyen, parlak ve göz alıcı hayatların hayali içinde yaşayan kişilerin durumunu" ifade eder (Huyugüzel, 2018, s. 93-94). Bovarizm'den etkilenen bireyler, elde ettikleri hiçbir başarı ya da imkândan doyum sağlayamazlar. Aktulum (2024, s. 6) Bovarizm'i duygusal olduğu kadar toplumsal düzlemde bir "doyumsuzluk duygusu" olarak ifade etmektedir. Bu nedenle kişiler, sürekli bir hoşnutsuzluk ve mutsuzluk hâli içerisindeyler. Bovarist kişiler; rutinleşmiş yaşam biçiminden, sıradan mekânlardan, tanıdık kişilerden ve tekrarlayıcı davranış ve düşünce kalıplarından uzaklaşma eğilimi gösterirler. Onların içinde buldukları sosyal çevre; tekdüze, sıkıcı ve tahammül edilmesi güç bir nitelik taşır (Çelik, 2013).

Bovarizm'de bireyin kendini başkasının yerine koyarak gerçek olmayan bir kendiliğe sığınma eğilimi söz konusudur (Arslan, 2019). Bu sahte davranışlar bireyi kendi kimliğinden ve gerçekliğinden kopararak ulaşılamayacak ve gerçek olmayan davranışlar silsilesine sürükler. Gerçeklik ile istekler arasındaki büyük fark, kahramanları depresyona, kaygıya ve huzursuzluğa götürür.

Bovarizm kavramını daha iyi anlamak için Gustave Flaubert'in *Madame Bovary* romanı kısaca şöyle özetlenebilir:

Roman, taşra burjuvazisinin sıradan yaşamına sıkışmış bir bireyin doyumsuzluk ve yabancılaşma romansini anlatır. Romanın başkahramanı Emma Bovary, manastır eğitiminin ardından içine düştüğü romantik hayallerin etkisiyle gündelik hayatı küçümser ve sürekli daha yüce bir yaşam arayışına yönelir. Evliliğini ve taşra hayatını sıkıcı, sıradan ve kısıtlayıcı bulan Emma, tutkularını tatmin etmek için yasak aşklara ve tüketim alışkanlıklarına yönelir. Ancak hayallerinin peşinde sürüklendiği bu ilişkiler ve maddi arayışlar kısa

sürede hayal kırıklığı ile sonuçlanır. Sonunda gerçeklik ile idealler arasındaki uzlaşmaz çelişki Emma'yı trajik bir sona götürür (Flaubert, 2025).

Bir görüşe göre Türk edebiyatına Bovarizm, Halit Ziya Uşaklıgil'in kadın kahramanlarıyla girmiş ve 1940'ların başına kadar varlığını sürdürmüştür (Çelik, 2013). Halit Ziya Uşaklıgil'in *Aşk-ı Memnu* (1900) ve Mehmet Rauf'un *Eylül* (1901) adlı eserleri Bovarist etkinin bulunduğu öncü romanlar olarak kabul edilir. Özellikle *Aşk-ı Memnu*'daki Bihter tipi buna örnek olarak verilebilir. Fakat başka bir görüşe göre bu tarihlerden daha önce yazılan Ahmet Mithat Efendi'nin *Yeryüzünde Bir Melek* (1879), *Karnaval* (1881), *Vâh* (1883) ve *Taaffüf* (1895) eserlerindeki kadınlar Emma Bovary'i hatırlatır (Korkmaz, 2011). Bu nedenle söz konusu eserlerde de Bovarizm etkisinden söz etmek mümkündür.

Türk edebiyatında Bovarizm'in etkisinin olduğu eserlerle ilgili muhtelif araştırmalar yapılmıştır. Gögercin (2007), *Kumru ile Kumru* romanının ana kahramanı olan Kumru Yarma'yı Emma Bovary'ye yaklaştıran özellikleri tespit etmiş, Çelik (2013), *Ankara* romanındaki Selma ile *Bugünün Saraylısı* romanındaki Ayşen kahramanlarını Bovarizm açısından ele almıştır. Antakyalı (2019), *Bir Tereddütün Romanı*'nın kadın kahramanı Vildan'ı Bovarizm kavramı ışığında incelemiştir. Nakıboğlu (2022), *Bir Akşam* romanının Meliha karakterinde Bovarizm izlerine rastlamıştır. Ay (2023) ise araştırmasında Çelik (2013) ile benzer bir konuyu ele alarak *Bugünün Saraylısı* romanındaki Ayşen'in Emma Bovary ile benzerlik ve farklılıkları konu edinmiştir. Yaşar ve Özmen (2024), Emma Bovary ve *Aşk-ı Memnu* roman kahramanı Bihter'i karşılaştırmıştır. Bu araştırma da Dilge Güney'in *Piyon* adlı çocuk edebiyatı eserindeki Bovarizm izlerini göç olgunu dâhil ederek harmanlamasıyla birlikte alana özgün bir katkı sağlaması bakımından önem taşımaktadır.

Araştırmanın amacı Dilge Güney'in *Piyon* eserinde göçmenlik ve Bovarizm unsurlarını tespit etmektir. Bu çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Dilge Güney'in *Piyon* adlı eserinde göç ve göçmenlik olguları nelerdir?
2. Dilge Güney'in *Piyon* adlı eserinde Bovarizm'e dair izler var mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nitel araştırma çerçevesinde yürütülmüştür. Nitel araştırmalar görüşme, gözlem ve doküman incelemesi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı; olguların ve bireylerin deneyimlerinin doğal bağlamında, gerçekçi ve kapsamlı bir biçimde anlaşılmasına odaklanan bir süreçtir. Veri toplama tekniklerinden biri olan doküman incelemesi ise araştırmanın odaklandığı konu veya konular hakkında bilgi sunan yazılı kaynakların sistemli bir şekilde analiz edilmesini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Çalışma Nesnesi

Araştırmanın çalışma nesnesini Dilge Güney'in Tudem Yayınevi'nde ilk baskısı yayımlanan 136 sayfalık *Piyon (2024)* romanı oluşturmaktadır (Güney, 2024). Eser şöyle özetlenebilir:

Dilge Güney'in *Piyon* adlı eseri, olayları günlüğüne yazan Yasemin adlı genç bir kızın gözünden anlatılır. Yasemin, göçmen bir ailenin çocuğudur ve şehrin sosyoekonomik olarak dezavantajlı bölgelerinden biri olan Turuncu Bölge'de yaşar. Ancak eğitime verdiği önem ve azmi sayesinde, şehrin elit kesiminin bulunduğu Yeşil Bölge'deki başarılı bir okula devam eder. Yasemin okulunda çalışkan, zeki ve başarılı olsa da göçmen kimliği nedeniyle zaman zaman dışlanır, ötekileştirilir ve ayrımcılığa maruz kalır. Bu durum, onun hem aidiyet arayışını hem de ergenlik dönemindeki duygusal karmaşasını derinleştirir.

Yasemin, yakın arkadaşı Ömür'ün annesinin yönlendirmesiyle istemeden de olsa ispiyonculuk yapmaya başlar. Bu süreçte, ebeveynlerin çocuklarını kontrol etmek için kullandığı Piyon adlı mobil uygulamayla tanışır. Yasemin, uygulamanın sadece konum takibi yapmadığını, gençlerin hayatını adım adım izleyip yönlendiren sistematik bir gözetim ağı olduğunu keşfeder. Yasemin, zamanla bu uygulamanın gençlerin özgürlüğünü tehdit eden bir kontrol mekanizmasına dönüştüğünü fark eder.

Yasemin, sessiz kalmak yerine, dijital mahremiyet ve bireysel özgürlükler adına bir mücadele başlatır. Sosyal medyayı kullanarak geniş kitlelere ulaşır, insanların bilinçlenmesini sağlar ve Piyon'un gerçek yüzünü açığa çıkarır.

Bu süreçte arkadaşlıkları, ailei ve sosyal çevresiyle ciddi çatışmalar yaşasa da pes etmez. Mücadele sonunda bir yurda yerleşir. Belki bazı şeyleri kaybetmiştir ama kendi hayatının izleyicisi değil, yön vereni olmayı başarmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada veriler *Piyon* adlı eserin detaylı bir şekilde okunması ve incelenmesi yoluyla elde edilmiştir. Eser, verilen göçmenlik olgusu ve Bovarizm akımı çerçevesinde incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda elde edilen verilere betimsel analiz yapılmıştır. “Betimsel analiz türünde elde edilen veriler daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Doğrudan alıntılara sık sık yer verilir. Bu tür analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış biçimde okuyucuya sunmaktır” (Şahin, 2020, s. 19). Çalışmada, eserde yer alan göçmenlik ve Bovarizm kategorilerine uygun olan bölümler, makalede doğrudan alıntılarla sunularak yorumlanmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Bu araştırmada geçerlik ve güvenilirlik, nitel araştırmalara özgü ölçütler doğrultusunda ele alınmıştır. Çalışmanın inandırıcılığını artırmak amacıyla veri toplama sürecinde doküman incelemesi yöntemi titizlikle uygulanmıştır. Dilge Güney’in *Piyon* adlı eseri araştırmacılar tarafından birden fazla kez okunarak göçmenlik ve Bovarizm temalarıyla ilişkili bölümler sistematik biçimde belirlenmiştir. İki araştırmacı arasında çelişki içermeyen yorumlar veri olarak kabul edilmiştir. Veriler betimsel analiz yoluyla çözümlenmiş ve yorumlar doğrudan metinden alınan alıntılarla desteklenmiştir. Araştırma süreci, yöntem, veri toplama ve analiz aşamaları ayrıntılı biçimde açıklanarak çalışmanın tutarlılığı ve izlenebilirliği sağlanmıştır. Bulgular, araştırma soruları ile uyumlu şekilde sunulmuş; kişisel yorumların sınırlandırılması amacıyla analizler metin içi verilerle temellendirilmiştir. Böylece araştırmanın doğrulanabilirliği güçlendirilmiştir. Çalışma nesnesi, bağlamı ve analiz süreci ayrıntılı olarak betimlenerek elde edilen bulguların benzer nitel araştırmalar için aktarılabilir olması hedeflenmiştir.

Bulgular ve Yorum

1. *Piyon* Kitabında Göçmenlik Kavramıyla İlgili Tespitler

Kitap, Yasemin’in günlük sayfasıyla başlamaktadır. Bu sayfada

Yasemin'in ailesi ve sosyal çevresiyle ilgili bazı sorunlar ele alınmıştır. Eserde göçmenler ve toplumun daha fakir kesimi Turuncu Bölge'de, zenginler ve burjuvalar Yeşil Bölge'de oturmaktadır. İnsanlar âdeta oturduğu yere göre damgalanmaktadır. Yasemin de göçmen olduğu için Turuncu Bölge'de oturmaktadır ve kimi zaman Yeşil Bölge'de yaşama arzusu duymaktadır. Eserde bu yerlerin tasvirine ve kıyaslamasına sık sık yer verilmiştir:

"Aslında onlar da Turuncu Bölge'de oturuyor ama Yeşil Bölge'nin hemen kıyısındalar. Pencereden bakınca gökdelenlerin balkonlarını görebiliyorsun" (Güney, 2024, s. 5).

"Buralarda oturmak insanın alınına kazınıyor. Ya da ne bileyim, tenine işliyor. Nereye gitsek neon ışıkları gibi parlıyoruz turuncu turuncu" (Güney, 2024, s. 6).

Turuncu Bölge ve Yeşil Bölge'nin arasında şehirleşme ile ilgili farklılıklar vardır. Fakat bunun yanında devletin iki bölgeye bakış açısı da farklıdır. Çünkü Turuncu Bölge'de bir kanunsuzluk olduğu zaman polisler bile müdahil olmak istemez. Yeşil Bölge'de ise en ufak bir suç olayına izin verilmez. Aslında Yeşil Bölge günümüz dünyasındaki Batı medeniyetini Turuncu Bölge ise Doğu medeniyetini temsil etmektedir. Çünkü Batı medeniyetinde bir olay olduğu zaman insanlar bununla daha çok ilgilenirken Doğu medeniyetinin yaşadıklarına sessiz kalmaktadırlar:

"Bir yanda apartmanlar, gökdelenler yükselirken öte yana geçince birden güdükleşir şehir" (Güney, 2024, s. 7).

"Polisler bile olay çıktığında Turuncu Bölge'ye robopolis yollamakta çekimsiz kalır" (Güney, 2024, s. 7).

Yeşil Bölge sık sık partileriyle gündeme gelmektedir. Melezpartiler bunların en gariplerindendir. Bu bölgede yaşayanlar özel tasarım melez kostümleriyle bu partiye katılmaktadır. Yasemin'in arkadaşı Ömür de Yeşil bölgede yaşamadığı ve o partilere gidemediği için içten içe öfkelenmektedir:

"Ne kadar nefret etsem de şu partilerden birine gidebilmeyi, böyle çılgınca şeyler giyebilmeyi isterdim doğrusu. Bir gün gideceğim, gör bak!" (Güney, 2024, s. 10).

Yeşil Bölge’de yaşayan Neva ise yeni yazılımını ülkenin telekomünikasyon şirketine satmaya çalışmaktadır. Göçmenlerle ve Turuncu Bölge’de yaşayanlarla arası iyi değildir. Önüne çıkan bir çocuğa karşı ayrımcılık yapmaktadır:

“*Yok artık, buralara kadar nasıl geldiniz siz?... Çekilin önümden!*” (Güney, 2024, s. 15).

Yasemin, eksik kitaplarını tamamlamak için bir yandan yakın arkadaşı Ömür’ün annesi Seher’e işpiyonculuk yapmaya başlar. Ömür’ü adım adım takip etme karşılığında ödeme alır. Bir gün Ömür ile holokafeye girmeye çalışırken hiç beklemediği bir durumla karşılaşır. Kapıdaki görevli şunları söyler:

“*Üzgünüm, göçmenleri alamıyoruz*” (Güney, 2024, s. 22).

Yasemin göçmen olmasından kaynaklanan bu üzücü durumu şu sözlerle aktarır:

“*Berbat bir gün geçirdim. Göçmen olduğum için holokafeden kovuldum!*” (Güney, 2024, s. 23).

“*Nereden buluyor bu paraları insanlar? Biz göçmen olduğumuz için mi böyleyiz? Ben artık turuncu olmak istemiyorum, kendimi hamamböceği gibi hissetmek istemiyorum. Çok çalışsam, en iyi okula girsem bile, kimliğimde doğum yerimi gören, kafamda, kalbimde ne olduğuna bakmadan tiksiniyor benden. Aslında ben de kendimden tiksiniyorum, kimliğimden silmek istiyorum doğum yerimi*” (Güney, 2024, s. 24).

Neva ise bir yandan kendi bölgesinde ayrımcı söylemlerine devam etmektedir:

“*Tek ebeveyni yerli olanları kabul ediyoruz ya işte*” (Güney, 2024, s. 26).

“*Şurada bir göçmen olsa on dakika aynı sofrada oturamazsın, bana insanlık dersi vermeye kalkma sakın!*” (Güney, 2024, s. 27).

Yasemin, sınıf arkadaşlarından Behram’ı beğenmektedir. Fakat göçmen olmasından dolayı onunla bir ilişkisinin olmayacağını düşünür:

“*...turuncu olduğumu, hatta göçmen olduğumu bir an önce öğrensın de bu iş kapansın gitsin*” (Güney, 2024, s. 30).

“*Acaba beni yasadışı bir işte falan mı kullanacak?*” (Güney, 2024, s. 30).

Yeşil Bölge ve Turuncu Bölge ayrımını sonuna kadar savunan ve kendisi

de zamanında birçok dram yaşamış olan Neva içinden şunları geçirmektedir:

"Eğer o yıllarda da bu Yeşil-Turuncu Bölge uygulaması olsaydı belki her şey farklı olurdu, diye düşündü Neva. Belki kızımı kaybetmezdim..." (Güney, 2024, s. 43).

Yasemin, Behram'a aralarında bir ilişki olmayacağını söylerken bile iç dünyasındaki göçmenlik psikolojisinin etkisi ortaya çıkmaktadır. Aslında ilişkilerinin olmayacağını düşündüren en büyük etken de Yasemin'in göçmen olmasıdır. Göçmenlik, Yasemin'in hayatının birçok alanını etkilemektedir:

"Geride biri turuncu diğeri yeşil, sarmaş dolaş iki hayalet bıraktılar" (Güney, 2024, s. 56).

"Doğum yerim hayatım boyunca değişmeyecek ve bunun bedelini ömür boyunca ödeyeceğim, şimdi olduğu gibi. Doğum yerini, aileni, ırkını, ten rengini seçemiyorsun ve bu yüzden dışlanmak insanın canını fena yakıyor" (Güney, 2024, s. 56).

"O öyle biri olmayabilir ama ben onunlayken kendimi ezik hissediyorum, anlıyor musun?" (Güney, 2024, s. 59).

Neva ve ekibi Piyon uygulaması adı altında ailelere çocuklarını takip etme imkânı vermiştir. Yasemin ise bu uygulamaya savaş açarak Piyonifşa akımını başlatmış ve bu uygulamayı sosyal medyada ifşa etmiş; birçok destekçiye ulaştırmıştır. Neva bu durumu öğrendiğinde yine ayrımcılık yapmaya devam etmiştir:

"Ha, bir de göçmenmiş...Hiç şaşırmadım bir de beni yargılıyorsun Tibet, neden vakıfta göçmen çocuklar desteklenmiyor diye" (Güney, 2024, s. 62).

"Sen onları tanımazsın. Bana eski defterleri açtırma şimdi!" (Güney, 2024, s. 63).

Neva anlaşma yapmak için Yasemin'in yanına gider. Turuncu Bölge'ye yakın bir kafede otururlar. İnsanlar bu kafede oturup Turuncu Bölge'de olanları camın diğer tarafından izlemektedir:

"Turuncu Bölge'ye yakın bir yer olduğundan sıkı güvenlik önlemleri vardı" (Güney, 2024, s. 70).

"...ne olursa olsun polis müdahale etmiyor. Bir gasp olayını ya da silahlı

çatışmayı canlı izlemek için tonla para dökcek çok insan var” (Güney, 2024, s. 71).

Neva, anlaşma yapmak için Yasemin’i ispiyoncu olduğunu ortaya dökmekle tehdit etmektedir. Kendi uygulamalarını pazarlamak için de göçmen düşmanlığı yapan bazı haberler yayımlamaktadır:

“Kimse olmasa, göçmen düşmanları bizim yanımızda durur” (Güney, 2024, s. 73).

“Göçmen bir adamın, DeepLoop’tan tanıştığı genç kızları nasıl kandırdığıyla ilgiliydi... Hepsinin ortak noktası göçmen suç örgütleri ve çalınan organlarla ilgili olmasıydı” (Güney, 2024, s. 77).

Neva’nın bu göçmen düşmanlığının ardında geçmişte göçmen eşinin çocuğunu da alıp kaçması ilgili yaşadığı bir travma yatmaktadır:

“Zaid ile Filiz Bahar ortadan kaybolmuştu. Ailesinin uyarılarını dinlemediğine bin pişmandı Neva. Savaştan kaçıp gelmiş, sevdiklerinin ölümünü canlı canlı izlemiş bir göçmenin travmaları olabileceği konusunda annesinin ısrarlı uyarılarına kulak asmamıştı” (Güney, 2024, s. 81).

Yasemin, Piyonifşa ile başarı elde ederek Piyon şirketini sarstığı için artık göçmen olmaktan eskisi gibi korkmamaktadır. Göçmen olduğunu Behram’a bile söylemiştir:

“Turuncu Bölge’de oturduğu için artık eskisi kadar utanmıyordu” (Güney, 2024, s. 84).

“Göçmen olduğumuzu ve Turuncu Bölge’de yaşadığımızı da söyledim. Biliyormuş zaten” (Güney, 2024, s. 86).

Piyon uygulaması Yasemin’in girişimleri sonucu büyük darbe almıştır. Hatta Yasemin hiçbir şeyden korkmayarak kendini ve bütün hayatını ifşa etmiştir. Yakın arkadaşı Ömür’ü bile karşısına almayı göze almıştır. Bunu öğrenen babası sandığı kişi tarafından kovalanan Yasemin kaçmaya çalışırken bir süre ortadan kaybolmuştur. Neva’nın da etki travması tetiklenerek Yasemin için endişelenmeye başlamış hatta onu kendi kayıp kızı Filiz Bahar’a benzetmiştir, belki de o olduğunu düşünmüştür:¹

1. Yasemin’in aslında Neva’nın öz kızı olduğu romanda açıkça belirtilmez.

"Ya öldüyse, ya benim yüzümden bu kızın başına kötü bir iş geldiyse?"
(Güney, 2024, s. 99).

"Elbette kimse robopolisler tarafından yakalanmış bir göçmene yardım etmeyecekti" (Güney, 2024, s. 99).

"Onu gördüğümünden beri böyle aslında. Filiz Bahar'ı hatırlatıyor bana"
(Güney, 2024, s. 105).

Bu sürede Nanna ve Maça, Yasemin'i kurtarmıştır. Yasemin olan bitenleri de onlar sayesinde öğrenmiştir. Hacker grubu PAN da Yasemin'e destek vererek Piyon uygulamasını hedef almıştır. Devlet tarafından şirkete baskın yapılmış ve inceleme başlatılmıştır. Yasemin eve döndüğünde babası sandığı kişinin evi toplayıp gittiğini öğrenmiştir. PAN grubu Yasemin'e de babasının o kişi olmadığı ile ilgili bir video göndermiştir:

"Terörizm, kamu güvenliğini ihlal ve insan kaçaklığı suçlarından, tüm dünyada kırmızı bültenle aranıyorum" (Güney, 2024, s. 123).

"Baban olduğumu doğrulayan hiçbir resmî kayıt ve gösterge bulunmuyor"
(Güney, 2024, s. 123).

Yasemin, araları çok iyi olmasa da babası sandığı kişinin gerçek babası olmadığını öğrenince derinden sarsılmıştı; fakat onu artık daha iyi bir hayatın beklediğini bilmek, bu acıyı biraz olsun hafifletiyordu. Üstelik suçlular da hak ettikleri cezayı almıştı:

"Rita Hanım beni yurda yerleştireli iki gün oldu. Yurt Yeşil Bölge'de"
(Güney, 2024, s. 135).

Piyon da, Nuntirus Telekom da ceza aldı; Neva'nın da alacağı söyleniyor"
(Güney, 2024, s. 135).

Yasemin, bütün sıkıntılardan kurtulsa bile kendini hâlâ ikinci sınıf hissetmektedir. Ancak bunu da atlatacağını düşünüp umutlanmaktadır:

"...kendimi hâlâ turuncu hissediyorum...Ama belki de böyle böyle zaman içinde yeşereceğim..." (Güney, 2024, s. 136).

Piyon adlı eserde göçmenlikle ilgili bulgular incelendiğinde Yasemin'in birçok ayrımcılığa maruz kaldığı görülmektedir. Bu durum onun hem özel hem sosyal hayatını etkilemektedir. Hatta kimse ayrımcılık yapmasa bile

kapıldığı düşünceler nedeniyle kendini ikinci sınıf insana indirgemektedir. Ancak bir şeyler başarmanın verdiği cesaretle göçmen olmaktan da korkmama başlamıştır. Piyon uygulamasıyla mücadele edip başarılı bir sonuca ulaşmıştır. Yasemin, bazı insanların gözünde ikinci sınıf olarak nitelendirilmiş ve hayata onların gözünde geride başlamıştır. Ancak azmiyle göçmenlik kavramına yönelik olumsuz düşüncelerden kurtulmayı başarmıştır.

2. *Piyon* Kitabında Bovarizm Kavramıyla İlgili Tespitler

Eserde Yasemin karakteri, özellikle kitabın başlarında Gustave Flaubert'in *Madame Bovary* romanıyla kavramsallaşan Bovarizm anlayışına uygun biçimde, yaşadığı gerçeklikten memnun olmayan, kendisini başka bir hayatın öznesi olarak görmek isteyen ve hayalindeki benliğe ulaşmak için gerçeklikten kaçarak davranışlar sergileyen bir karakter rolüne girmiştir. Yaşadığı hayatı yetersiz bulmuştur:

“Keşke Ömürlerin makinesinden olsa bizde de. Giysiler bir dakikada temiz ve kuru çıkıyor ondan” (Güney, 2024, s. 5).

Davranışlarında Bovarizm unsurlarından biri olan sürekli kaçış arayışı hâkimdir:

“Turuncu bakışlardan, havada bıçak gibi savrulan sözlerden, kükreyle karışık kahkahalardan tiksiniyordu. Görünmez olmak istiyordu” (Güney, 2024, s. 9).

Yasemin'in verdiği kararlarda hayallerine ulaşma durumu net bir şekilde görülür. Para için ispiyonculuk yapma teklifini kabul etmiştir:

“Ömür'ün annesi acayip bir şey teklif etti... Ömür'ün sırlarını ona taşırsam karşılığında para verecekti” (Güney, 2024, s. 18).

“Yasemin eksik kitaplarından birini alabilirdi böylece (Güney, 2024, s. 20)

Yasemin, İçten içe kendiyi de mücadele ederek yoğun bir duygusal tatminsizlik yaşar:

“Tanrı cezalandırıyor mu beni acaba, arkadaşımı ispiyonladığım için? (Güney, 2024, s. 23).

“İçimden hiçbir şey yapmak gelmiyor. Ne ödev ne akşam yemeği... ..”

Kimsenin beni bulamayacağı bir deliğe girip orada çürümek istiyorum" (Güney, 2024, s. 24).

Yasemin idealize ettiği benlik anlayışından dolayı kendini yetersiz görür. Bu durum başkalarıyla olan ilişkilerine hatta kendine ait bakış açısına da yansır:

"O kadar güzel kız varken bana gelmesine hiçbir mantıklı açıklama bulamıyorum" (Güney, 2024, s. 30).

"Bir gün ben de öleceğim ama geriye böyle parlak bir ışık kalacağını sanmıyorum" (Güney, 2024, s. 34).

Yasemin'in bu Bovarist tavrı çok uzun sürmez, para için arkadaşının sırlarını ifşa etmesi içten içe onu rahatsız etmeye başlar. Bovarist hareketlerden sıyrılan Yasemin'in kitabın ilerleyen sayfalarında büyük bir mücadeleye giriştiği görülür:

"Artık sizin piyonunuz değilim!" (Güney, 2024, s. 49).

"Arkadaşımın sırlarını annesine taşımayı nasıl düşünebildim? Para için her şeyi yapacak mıydım yani?" (Güney, 2024, s. 50).

Piyon kitabı Yasemin'in lise yıllarını anlatıp son sayfalarda 12 yıl öncesine gitmektedir. Bu bölümde Yasemin'in bunca yıl babası sandığı ve asıl adı Kardaar olan kişinin ülkeden kaçışını anlatmaktadır. 12 yıl önceye gidilen zaman atlamasıyla bütün olayların Bovarist bir ruh durumuyla başladığı görülmektedir:

"Kardaar iki senedir fare gibi yaşadığı ayakkabıcı dükkânından çıktığında saat gece yarısını geçiyordu. Biriktirdiği biraz paradan, birkaç parça giysiden ve iki paket bisküvi ile sudan fazlası yoktu yanında" (Güney, 2024, s. 128).

Kardaar kendi gerçekleriyle uyuşmasa da parlak hayaller uğruna imajını bile değiştirmiştir:

"...saçını sakalını kesmiş, gözlük takmış, evdeki kıyafetlerle kendine yeni bir imaj yaratmıştı" (Güney, 2024, s. 128).

Ayakkabıcı dükkânında çalışarak biraz para kazansa da Kardaar, bunlara karşı doyumsuz davranmakta ve sömürülmek istememektedir. Bu durum onu yavaş yavaş Bovarizm'e sürüklemiştir:

“Kardaar’ın niyeti elbette sonsuza dek patron tarafından sömürülerek yaşamak değildi” (Güney, 2024, s. 129).

“Göçmenlerin yasadışı yollarla uzak ülkelere kaçtığını biliyordu” (Güney, 2024, s. 128).

Hedefine ulaşmak için iki sene boyunca para biriktiren ve kaçakçılarla anlaşılan Kardaar’ın aksiliklere rağmen yolculuğu başlamıştır:

“...geriye dönüş yoktu; can yelekleri giyildi, yolculuk başladı” (Güney, 2024, s. 130).

Fakat büyük bir umutla başladığı yolculuk hiç beklediği gibi olmamıştır:

“Bot su alıyor! diye bağırdı biri” (Güney, 2024, s. 130).

“...zaten zor sığındıkları botun içinde itiş kakış başladı. İnsanlar ile dalgalar arasındaki bu arbede sırasında bir çocuk denize düştü. Onun peşinden annesi atladı suya” (Güney, 2024, s. 130).

Aynı botun içinde Zaid de kızını uzaklaştırma kararı olduğu için kaçırmaya çalışmıştır. Kardaar, Zaid’in ölmüş bedenini görünce şunları söylemiştir:

“Demek kızını kaçıırıyordun...” (Güney, 2024, s. 131).

Onlarca insanın ölümüne tanıklık eden Kardaar, alternatif yaşam arayışı uğruna umudunu kaybetmemeye çalışır. Ölen insanların paralarını bile toplar:

“...diğer insanların ceplerini, kıyıya vuran eşyalarını kurcaladı. Epeyce para topladı” (Güney, 2024, s. 131).

Hatta insanlığını kaybederek ölen insanların kimliklerini ve küçük bir kız yanına almış, onu kaçmak için kullanmıştır:

“...elindeki kimliklere baktı. Kaçmak kolay değildi, bunu anlamıştı, ama ayakkabıcı dükkânına dönme fikrine de tahammülü yoktu. Yolculardan topladığı paralar ve küçük kızla, kendisine yeni bir hayat kurabileceğini düşündü” (Güney, 2024, s. 131-132).

Kardaar, istekleri uğruna kendine hiç yakışmayan baba rolünü yıllar boyu oynamaya başlar:

“Sonunda çocuğu olduğunu görüp ona acıyan birkaç kişi sayesinde...küçük bir dükkânı kiraladı” (Güney, 2024, s. 132).

“Hiçbir zaman yüzüne oturmayacak olan baba maskesini taktı ve bu maskeyi çalıntı kimlikle Yasemin adını verdiği kızı seneler sonra foyasını ortaya

serene kadar da çıkarmadı" (Güney, 2024, s. 132).

Piyon kitabında Bovarizm ile ilgili bulgular incelendiğinde, Yasemin'in Bovarist bir yaklaşımla para için arkadaşının sırlarını ifşa ettiği görülmüştür. Kardaar'ın da (sahte adıyla Mervan) başka bir hayata atılmak ve idealize ettiği benliğe kavuşmak için güçlü bir arzu taşıdığı aktarılmıştır. Yasemin'in tavrı çok uzun sürmese de Kardaar'ın bu Bovarist yaklaşımı, onu kitaptaki tüm olayların başlangıç noktası ve asıl başlatıcısı hâline getirmiştir. Olaylar Bovarizm'in tipik bir sonucu olarak hayal kırıklığıyla sonuçlanmıştır. Başkasının ideallerine ulaşma hayali en çok da Yasemin'i etkilemiştir. Çünkü Zaid'in kızı (sahte kimlikteki adıyla Yasemin), yıllarca gerçek ailesini bilmeyerek Kardaar'ın yanında yaşamıştır. Aile sevgisi görmemiş bunun yanında da göçmen olduğu için birçok ayrımcılığa maruz kalmıştır.

Sonuç

Dilge Güney'in *Piyon* eserinde kişinin psikolojik ve toplumsal sıkışmışlığı ile göçmenlik ve Bovarizm kavramları aynı düzlemde ele alınarak incelenmiştir. Eserde Yasemin ana karakteri merkeze alınarak göçmen olmanın getirdiği aidiyet problemleri, kimlik sorunları ve ayrımcılık deneyimleri ortaya konmuştur. Bu açıdan eser, günümüz toplumlarında göçmenlerin karşılaştığı sosyal dışlanmanın izlerini de taşımaktadır. Göçmenlik eserde yalnızca bir yer değiştirme olarak değil aynı zamanda kişinin ruhunda derin izler bırakan kimlik karmaşası şeklinde yorumlanmıştır. Temur ve Ertem'in (2019) incelediği çocuk edebiyatına ilişkin göç ve göçmenlik eserlerinin önemli bir kısmında da göçmenlerin bulunduğu kötü koşullar hâkimdir. Ayrıca göçmenliğe ilişkin eserlerde Suriye'den göçe sıklıkla yer verilirken bu çalışmada da -kitap içerisinde net olarak yer verilmese bile- göçün Suriye taraflarından yapıldığı izlenimi mevcuttur.

Yasemin ve Kardaar/Mervan karakterleri vasıtasıyla Bovarizm metne dâhil edilmiştir. Bu karakter aracılığıyla bireyin var olan hayatını yetersiz bulup ideal yaşam uğruna kimliğini, insani değerlerini kaybetme süreci aktarılmıştır. Kardaar'ın alternatif yaşam arayışı göç süreciyle birleşerek trajik sonuçlara sebep olmuştur. Böylece Bovarist davranış eserde hem bireysel hem de çevresel yıkıma zemin hazırlamıştır.

Eserde, göçmenlik olgusu; sosyal, politik bir sorun değil aynı zamanda kişinin kimlik arayışlarıyla iç içe geçmiş bir olay olarak işlenmiştir. Bovarizm de bu arayışların psikolojik izdüşümüdür. Eserde göç ve göçmenlik mevzusu Bovarist tutum ve davranışın hem sebebi hem de sonucudur. Bu açıdan söz konusu eser, çocuk edebiyatında göçmenlik ve Bovarizm'in kesişim noktasını temsil eden nitelik taşımaktadır.

Bu çalışma doğrultusunda *Piyon* adlı eserin özellikle ortaokul ve lise düzeyinde Türkçe ve edebiyat derslerinde kullanılabilir nitelikli bir kaynak olduğu söylenebilir. Eser, öğrencilerin göç, ayrımcılık, kimlik, aidiyet ve dijital mahremiyet gibi güncel ve evrensel sorunlar üzerine düşüncelerini teşvik edebilir. Eğitimciler, eseri okuma etkinlikleriyle ele alarak öğrencilerin empati kurma becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayabilirler. Bunun yanında, göçmen karakterlerin temsil biçimleri, dijital gözetim ve teknoloji temalarının çocuk edebiyatındaki yansımaları ya da göçmenlik olgusunun psikolojik boyutları disiplinler arası çalışmalarla ele alınabilir. Bu tür araştırmaların hem çocuk edebiyatı alanına hem de göç çalışmaları ve eğitim bilimleri literatürüne önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA / REFERENCES

- Akgün, A. (2015). Edebiyatımızda göç ve göçmen edebiyatları üzerine bir değerlendire. *Göç Dergisi*, 2(1), 69-84.
- Aktulum, K. (2024). Kolektif Bovarizm. *Milli Folklor*, 18(144), 5-15. <https://doi.org/10.58242/millifolklor.1405293>
- Antakyalı, B. (2019). Bir Tereddüdün Romanı'nın tipik Bovaristi: Vildan. *Kare* (5), 22-44.
- Arslan, A. D. (2019). Göçebe benlikler: Kör Ayna Kayıp Şark. *Söylem Filoloji Dergisi*, 4(1), 142-146.
- Ay, F. (2023). Madame Bovary'nin Türk edebiyatına yansımalarından biri: Bugünün Saraylısı'ndaki Ayşen. *Dil ve Edebiyat Araştırmaları* (28), 428-447. <https://doi.org/10.30767/diledeara.1337504>
- Cihangir, M. (2020). Ötekileşen göçmenler. *Mecmua* (9), 1-19. <https://doi.org/10.32579/mecmua.697105>
- Çelik, H. ve Göre, Z. (2021). Göç ve göçmenlik konularını ele alan çocuk edebiyatı eserleri üzerine bir inceleme. *International Journal of Languages' Education and*

Teaching, 9(4), 64-75. <https://doi.org/10.29228/ijlet.54130>

Çelik, M. (2013). Farklı yaşama tarzlarının Bovarizmde buluşturduğu iki roman kahramanı Ankara'daki Selma ile Bugünün Saraylısı'ndaki Ayşen. *FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi* (2), 77-84.

Flaubert, G. (2025). *Madam Bovary* (8. baskı, Çev. S. Tiryakioğlu). İletişim Yayınları.

Göğercin, A. (2007). Kumru Yarma Bovarizm'in son kurbanı mı? *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi* (17), 1-24.

Güney, D. (2024). *Piyon*. Tudem.

Huyugüzel, Ö. F. (2018). *Eleştiri terimleri sözlüğü*. Dergâh.

Korkmaz, F. (2011). Türk romanının ilk Bovarist tipleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(35), 320-336.

Nakıboğlu, G. (2022). Dâhilî cephede zihin ablukaları, kavram çıkarmaları, his işgalleri: savaşı, Peyami Safa'nın Bir Akşamı romanında kavramsal savaş metaforları üzerinden okumak. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi* (27), 340-362. <https://doi.org/10.29000/rumelide.1104547>

Oğuz, B. (2009). Bovarizmin evreni. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (4), 164-174.

Şahin, Ç. (2020). Verilerin analizi. R. Y. Kıncal (Ed.), *Bilimsel araştırma yöntemleri* içinde (ss. 183-220). Nobel Akademik Yayıncılık.

TDK (2019). *Türkçe sözlük*. Türk Dil Kurumu Yayınları.

Temur, M. ve Ertem, İ. S. (2019). Çocuk edebiyatında göç ve göçmenlik. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 9(2), 451-466.

Turan, M. (2012). Göç, kimlik ve edebiyat. M. Turan (Haz.), *Göç, kimlik ve edebiyat* içinde (ss. 7-16). Başkent Klişe ve Matbaacılık.

Uysal, S. S., ve Şen, E. (2021). "Kuş Olsam Evime Uçsam" adlı çocuk edebiyatı yapıtının göç olgusu açısından incelenmesi. *Çocuk Edebiyat ve Dil Eğitimi Dergisi*, 4(1), 62-79. <https://doi.org/10.47935/ceded.917727>

Yaşar, H. ve Özmen, T. (2024). Kaderi kesişen iki arketip: Emma Bovary ile Bih-ter Ziyagil. *Littera Turca Journal of Turkish Language and Literature*, 10(4), 609-622. <https://doi.org/10.20322/littera.1480337>

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Yurdakul, H. (2020). *Göçmenlik damgası medyada göçmenin anlamsal kurulumu*. Astana Yayınları.

Yurdakul, H. ve Dönmez, İ. H. (2020). İki göçmen yazar: Roth ve Nabokov'un romanlarında göçmenlik duygusu. *Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(18), 63-82.

Extended Abstract

Migration is a social phenomenon that has existed throughout human history and has a lasting place in the collective memory. It is considered one of the most decisive human movements in the historical process of civilization formation and the global socio-cultural cycle (Yurdakul, 2020). This concept can be defined as "a general name given to the movement of people from one place to another due to economic, social, political, and cultural reasons; a universal phenomenon" (Koçak and Terzi, 2012, p. 164). People may be forced to migrate to find more comfortable living conditions, access educational and employment opportunities, or due to reasons such as natural disasters, war, or economic factors. In short, migration stems from both needs and the desire for a better life. A migrant is defined as "a person, family, or community that leaves their homeland to settle in another country," that is, an immigrant (migrant) (TDK, 2019, p. 955). Migration refers to this situation. Bovaryism is a movement that has shaped both Turkish and international novel writing, influenced by Gustave Flaubert's novel *Madame Bovary* (1857). The famous French philosopher Jules de Gaultier coined this term by generalizing the name of one of the most well-known heroines in literary history. Essentially, it describes a neurotic state within the novelistic tradition where individuals are dissatisfied with their lives and seek alternative life experiences, ultimately harming themselves. In other words, it represents the chasm between an individual's actual possibilities and excessive desires. Bovaryism involves the paradoxical situation of searching for happiness but failing to attain it (Göğercin, 2007; Oğuz, 2009; Korkmaz, 2011). The aim of this research is to identify the elements of migration and Bovaryism in Dilge Güney's novel *Piyon*.

The research was conducted within the framework of qualitative research. Document analysis, one of the data collection methods, involves the systematic analysis of written sources that provide information about the focus or topics of the research (Yıldırım and Şimşek, 2018). The object of study is Dilge Güney's book, *Piyon* (Güney, 2024). The data for the study were obtained through a detailed reading and examination of the book *Piyon* by the researchers. The book was examined within the framework of the migration phenomenon and the Bovaryism movement presented in the literature review section. Descriptive analysis was performed on the data obtained from this examination. Sections that fit the predetermined categories of migration and

Bovaryism were presented with direct quotations, relationships were established, and these quotations were interpreted.

An examination of the findings related to migration in the book *Piyon* reveals that Yasemin has experienced numerous forms of discrimination. This affects many different aspects of her personal and social life. Even if no one discriminates against her, prejudice relegates her to the status of a second-class citizen. However, the courage gained from achieving something makes her fearless of being an immigrant. She struggles with the Piyon company and achieves a successful outcome. Yasemin, seen as second-class by some and starting life behind them, takes steps to overcome the concept of migration, deeply ingrained in her and others' minds, thanks to her determination and perseverance. An examination of the findings related to Bovaryism reveals that the main character, Kardaar, nicknamed Mervan, begins the entire plot of the book with a Bovaryist approach, starting another life to reach his idealized self, feeling inadequate in his own self and life. As a typical consequence of Bovaryism, events end in disappointment. Yasemin's dream of realizing someone else's ideals has been the thing that affected her most. Because Zaid's daughter, Yasemin, known by her false identity, lived with Kardaar for years without knowing her real family. She never experienced family love and faced intense discrimination because she was an immigrant.

Dilge Güney's work, *Piyon* examines the psychological and social confinement of the individual by addressing the concepts of migration and Bovaryism on a single plane. The character of Yasemin, in particular, explores the issues of belonging, identity, and discrimination that come with being a migrant. In this context, the work reflects the traces of social exclusion faced by migrants in contemporary societies. Migration is interpreted not only as displacement but also as a conflict of belonging that leaves deep scars on the self. Bovaryism is incorporated into the text through the character of Kardaar/Mervan. This depicts the process by which an individual, finding their current life inadequate, loses their identity and human values in their search for an ideal life. Kardaar's search for an alternative life, combined with the migration process, leads to tragic consequences. Therefore, Bovaryism manifests itself in both individual and environmental destruction. In other words, the work treats migration not as a social or political problem, but as a phenomenon intertwined with the individual's search for identity. Bovaryism is a psychological reflection of these searches. In this context, the work represents the intersection of migration and Bovaryism in Turkish literature.

Genişletilmiş Özet

Göç, insanlık tarihî boyunca var olan ve kolektif hafızada kalıcı bir yer edinen toplumsal bir olgudur. Medeniyet oluşumunun ve küresel sosyo-kültürel döngünün tarihsel sürecinde en belirleyici insan hareketlerinden biri olarak kabul edilir (Yurdakul, 2020). Bu kavram, "ekonomik, sosyal, politik ve kültürel nedenlerle insanların bir yerden başka bir yere hareketine verilen genel bir ad; evrensel bir olgu" olarak tanımlanabilir (Koçak ve Terzi, 2012, s. 164). İnsanlar daha rahat yaşam koşulları bulmak, eğitim ve iş olanaklarına erişmek veya doğal afetler, savaş veya ekonomik nedenler gibi nedenlerle göç etmek zorunda kalabilirler. Kısacası göç hem ihtiyaçlardan hem de daha iyi bir yaşam arzusundan kaynaklanır. Göçmen, "başka bir ülkeye yerleşmek için kendi vatanını terk eden kişi, aile veya topluluk", yani muhacir (göçmen) olarak tanımlanır (TDK, 2019, s. 955). Göçmenlik bu durumu ifade eder. Bovarizm (Bovarysme), Gustave Flaubert'in *Madame Bovary* (1857) adlı romanından etkilenen hem Türk hem de uluslararası roman yazımını şekillendiren bir akımdır. Ünlü Fransız filozof Jules de Gaultier, edebiyat tarihinin en tanınmış kahramanlarından birinin adını genelleştirerek bu terimi ortaya atmıştır. Özünde, roman geleneği içinde bireylerin yaşamlarından memnun olmadığı ve alternatif yaşam deneyimleri arayarak nihayetinde kendilerine zarar verdikleri nevrotik bir durumu tanımlar. Başka bir deyişle, bir bireyin gerçek olanakları ile aşırı arzuları arasındaki uçurumu temsil eder. Bovarizm, mutluluğu arama ancak ona ulaşamama paradoksal durumunu içerir (Göğercin, 2007; Oğuz, 2009; Korkmaz, 2011). Bu araştırmanın amacı, Dilge Güney'in *Piyon* adlı romanında göç ve bovarizm unsurlarını tespit etmektir.

Araştırma nitel araştırma çerçevesinde yürütülmüştür. Veri toplama yöntemlerinden doküman analizi, araştırmanın odak noktası veya konuları hakkında bilgi veren yazılı kaynakların sistematik analizini içerir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Çalışmanın inceleme nesnesini Dilge Güney'in *Piyon* (2024) adlı kitabı oluşturmaktadır (Güney, 2024). Çalışmanın verileri, *Piyon* kitabının araştırmacılar tarafından ayrıntılı bir şekilde okunması ve incelenmesiyle elde edilmiştir. Kitap, literatür taraması bölümünde sunulan göç olgusu ve Bovarizm hareketi çerçevesinde incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda elde edilen veriler üzerinde betimsel analiz yapılmıştır. Kitapta önceden belirlenen göç ve Bovarizm kategorilerine uyan bölümler doğrudan alıntılarla sunulmuş, ilişkiler kurulmuş ve bu alıntılar yorumlanmıştır.

Piyon kitabındaki göçle ilgili bulguların incelenmesi, Yasemin'in çok sayıda ayrımcılığa maruz kaldığını ortaya koymaktadır. Bu durum, kişisel ve sosyal hayatının birçok farklı alanını etkilemektedir. Kimse ayrımcılık yapmasa bile, önyargıları onu

ikinci sınıf vatandaş konumuna düşürmektedir. Ancak bir şeyi başarmanın verdiği cesaret, onu göçmen olmaktan korkmaz hale getirir. Piyon şirketiyle mücadele edip başarılı bir sonuç elde etmektedir. Bazılarının gözünde ikinci sınıf olarak görülen ve hayata onların gerisinde başlayan Yasemin, kararlılığı ve azmi sayesinde hem kendisinin hem de başkalarının zihnine derinlemesine yerleşmiş olan göç kavramının üstesinden gelmek için adımlar atmaktadır. Bovarizm'le ilgili bulguların incelenmesi, kitabın tüm olay örgüsünü Bovarizm yaklaşımıyla başlatan, kendi benliğini ve hayatını yetersiz bularak idealize ettiği benliğe ulaşmak için başka bir hayata başlayan ana karakterin Mervan lakaplı Kardaar olduğunu ortaya koymaktadır. Bovarizm'in tipik bir sonucu olarak, olaylar hayal kırıklığıyla sonuçlanmaktadır. Yasemin'in başkasının ideallerini gerçekleştirme hayali onu en çok etkileyen şey olmuştur. Çünkü Zaid'in sahte kimliğiyle tanınan kızı Yasemin, gerçek ailesini tanımadan yıllarca Kardaar ile birlikte yaşamıştır. Aile sevgisi görmemiş ve göçmen olduğu için yoğun bir ayrımcılığa maruz kalmıştır.

Dilge Güney'in *Piyon* adlı eseri, göç ve Bovarizm kavramlarını tek bir düzlemde ele alarak bireyin psikolojik ve toplumsal sıkışmışlığını incelemektedir. Özellikle Yasemin karakteri, göçmen olmanın beraberinde getirdiği aidiyet, kimlik sorunları ve ayrımcılık deneyimlerini ele almaktadır. Bu bağlamda eser, günümüz toplumlarında göçmenlerin karşılaştığı toplumsal dışlanmanın izlerini taşımaktadır. Göç, yalnızca bir yerinden edilme olarak değil, aynı zamanda benlikte derin izler bırakan bir aidiyet çatışması olarak da yorumlanmaktadır. Bovarizm, Kardaar/Mervan karakteri aracılığıyla metne dâhil edilmektedir. Bu, bireyin mevcut yaşamını yetersiz bulup ideal bir yaşam arayışında kimliğini ve insani değerlerini yitirdiği süreci tasvir etmektedir. Kardaar'ın alternatif bir yaşam arayışı, göç süreciyle birleşince trajik sonuçlara yol açmaktadır. Dolayısıyla Bovarizm hem bireysel hem de çevresel yıkımda kendini göstermektedir. Başka bir deyişle, eser göçü toplumsal veya politik bir sorun olarak değil, bireyin kimlik arayışıyla iç içe geçmiş bir olgu olarak ele almaktadır. Bovarizm, bu arayışların psikolojik bir yansımasıdır. Bu bağlamda, söz konusu eser Türk edebiyatında göç ve Bovarizm'in kesişim noktasını temsil etmektedir.

Etik Komite Onayı: Bu araştırma doküman incelemesine dayandığı için etik komite onayı gerekmemektedir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Yazarlar; bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve yayımlanması için eşit düzeyde katkı sağlamışlardır.

Çıkar Çatışması: Yazarlar; bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve yayımlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Finansal Destek: Yazarlar; bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve yayımlanması için herhangi bir finansal destek almamıştır.

Yapay Zekâ Kullanımı Bildirimi: Yazarlar; bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve yayımlanması için herhangi bir yapay zekâ aracından faydalanmamıştır.

Sözcük Sayısı: Makaledeki sözcük sayısı 9000'i geçmemelidir.

Teşekkür: Teşekkür edilecek herhangi bir kurum ya da kuruluş yoktur.